

mică excepții. Suveranitatea statului, independența lui, drepturile legale ale cetățenilor și interesele lor ar rămâne noatinse. Coróna în scurt timp s'ar dumeri și ar vedea situația mai puțin periculoasă. Și opinia publică ar avea ocazie a se transforma. Omenii s'ar convinge, că fără de arme nu se poate face revoluție etc.

La fine »M. Sz.« spune, că nu se scie ați ce hotărîre vor lua »națiunea« și regele. Pote nici ei nu scie. E însă o datorie a tuturor, ca liberi de pasiuni politice să cumpănescă obiectiv cele ce pot să urmeze și să nu se porțe unei față de alții după cum le dictază interesele de partid, ci după cum le ordonă conștiința și logica sănătoasă.

Cu alte cuvinte: să nu se facă alegeri, ci să rămână la cârmă pe timp incalculabil ministerul Fejervary. Concluzia aceasta se poate trage din articolul fôiei guvernamentale.

Declarațiunile lui Szell.

Fostul ministru președinte Coloman Szell a ținut în 17 Martie o dare de seamă alegătorilor săi din St. Gothard. Discursul lui Szell a ținut două ore și s'a ocupat cu toate chestiunile la ordinea zilei, expunând la sfîrșit și părerile sale asupra reformei electorale.

Vreau să fac unele observări și asupra reformei electorale — a ținut d-l Szell:

Evoluția de 50 ani reclamă o regulare temeinică a dreptului electoral. Eu însumi încă aveam de gând a lărgi acest drept cu considerație mai ales la clasa lucrătorilor. Cum stăm cu votul universal? Eu mă cunosc ca om liberal, care am pricepere pentru umanitate, și n'am fost stăpânit nici odată de spiritul de classă. Dér am tot-odată și curagiul a declara, că o asemenea reformă nu se poate introduce decât așa, cum s'a făcut în Anglia, adică în etape. Mai am curagiul a declara, că la această reformă nici într'un chip nu e permis a desconsidera marile interese ale statului național maghiar, căci datoria noastră este a păstra mai pe sus de toate caracterul de rasă maghiar al acestei țări. Cu observarea acestui punct de vedere, eu vreau să se lărgescă dreptul electoral, extinzându-se asupra claselor muncitoare, al căror prieten am fost totdeauna. Nu pot însă de loc să aprob felul, în care a fost adusă la ordinea zilei această chestiune.

Reformele mari cari ating interesele vitale ale țării nu e permis să fie luate din considerații tactice drept mijloce pentru ajungerea altor ținte politice și drept improvisațiuni. Este caracteristic, că printre aceia, cari au îmbrățișat ați în cercul guvernului chestiunea aceasta, ca basă de existență a întregii lor politice, nu este nici unul, care să fi fost înainte cu câțiva ani aderentul votului universal. Iti face impresia par-că numai pentru aceea ar agita atât de energie pentru această chestie, spre a face să uite lumea, cam de ce teapă este acel regim, care promite lărgirea drepturilor constituționale, pe când în același timp amenință într-aga existență a constituției. Par-că nu s'ar scie ce trebuie să credă poporul despre promisiunile unui guvern absolutistic.

Se vorbește despre aceea, decă se vor face alegerile? Eu nu pot să dau de cât următorul răspuns: *Dieta trebuie să fie convocată în termenul legal.* După constituția noastră, aceasta nici că se poate discuta. Decă dieta nu se va convoca în termenul legal, atunci avem de a face cu proclamarea fâșișă a absolutismului. Mă tem, că nouăle alegeri nu ne vor apropia de loc de descurcare. Și decă va fi așa, aceasta nu va fi vina constituției s'eu a legii. Tote desavantajele acestea se vor pune pe socotela disolvării.

Tabloul ce l'am schițat este sombru. Abia se vede în el o rază de lumină pentru viitor. Am încredere însă în persistența națiunii, în eforturile ei întru apărarea constituției, în moderația și înțelepciunea ei și am încredere în fidelitatea regelui față cu constituția.

În Iunie 1903 când m'am dat dimisia și m'am luat rămas bun în dietă, am ținut răspundend la o agresiune, în care regele era învinuit de ostilitate față cu constituția, următoarele:

Patru ani și jumătate am putut vedea fidelitatea constituțională a regelui. Nici odată n'am simțit presiunea s'eu influența lui în exercitarea drepturilor s'eu împlinirea datoriilor mele. Pot să spun, ca bărbat, și d-vostre sciti că n'am mințit nici odată, că și ora ultimă în care am avut o convorbire foarte serioasă și regele nu și-a ascuns scrupulele, s'a petrecut în mod constituțional. Iubirea lui părintescă pentru Ungaria și constituția maghiară și-a manifestat-o și atunci, ca în totdeauna. Pot să urmeze timpuri grele, după cari să urmeze altele și mai grele, toate se pot întâmpla. Un lucru însă nu se va întâmpla, anume, ca să se ivescă contraste și conflicte între corónă și națiune. Acesta ar fi nenorocirea cea mai mare, ce ar putea isbi națiunea și dinastia. În armonia și contopirea națiunii cu Coróna zace siguranța dinastiei și fericirea Ungariei, puterea statului maghiar, garanția libertății maghiare și a constituției maghiare.

Acest testament l'am lăsat eu. Acesta îl mărturisesc și astăzi. În acesta am încredere. Regele să se apropie cu inima sa părintescă de inima națiunii, națiunea să-și înțeleagă regele, și să se hărăzescă pace și binecuvântare acestei țări mult încercate.

Cronica externă.

Skupștina sârbescă a primit în ședința de Vineri moțiunea guvernului de a-și amâna ședințele până la 23 Aprilie. Contra moțiunii au votat naționaliștii. Interesant, că în ședință s'au auzit voci, cari cereau cât mai grabnică încheiere a convenției comerciale cu Austro-Ungaria. Despre uniunea vamală cu Bulgaria nu s'a ținut nici un cuvânt.

După cum se anunță din Viena, delegații austro-ungar și sârb au declarat în conferința de la 16 I. c., că primesc propunerea privitoare la un *modus vivendi* până la încheierea convenției comerciale. Se vor lua, decă, din ambele părți dispoziții autonome, pe baza cărora să se garanteze transporturilor favoruri reciproce. Guvernul sârbesc va retrage toate dispozițiile forțate, ce le-a luat, ér Austro-Ungaria va deschide granița sa pentru importul sârbesc de animale mărunte, carne etc.

Cestiunea marocană. Din Paris se anunță, că ministrul frances de externe a trimis instrucții nouă delegatului Revoil, cari cuprind un nou proiect de compromis al Franței în cestiunea organizării poliției marocane. — Proxima ședință se va ține mâine. Este nesigur, decă situația se va clarifica în curând. Delegații francesi n'au primit până acum nici propunerile Austro-Ungariei, nici n'au făcut alte propuneri în locul acelora, cari să corăspundă punctului de vedere german și garanțiilor internaționale.

Din Tanger se anunță, că marele șerif, a ținut în giamia din Tanger o vorbire contra creștinilor, cari sunt dușmanii islamului și cari s'au dus la Algeciras, ca să pregătescă nimicirea Marocului și să-și despoeie pe Sultan de drepturile lui. Marele șerif a afurisit pe toți acei musulmani, cari se apropie de necredincioși și-și dau copiii la școlile creștine, unde li-se infectază sufletul. Vorbirea fanatică a șerifului poate să aducă o mare primejdie pentru europenii din Tanger. Aceștia au trimis o delegație la autoritatea locală, ca să o facă atentă la pericolele ce le poate provoca fanatismul. Autoritățile au interzis șerifului de a mai ține vorbiri. Interdictul acesta a produs o agitație așa de mare printre marocani, încât guvernatorul s'a vădut silit a-l retrage.

Sciri alarmante despre regele Carol al României.

Mai multe diare din Budapesta și Viena au publicat sciri alarmante întâi despre gândul de abdicare al regelui României, după aceea despre o bolă serioasă, ce ar fi atins pe suveranul român. Reproducem aici versiunea publicată în »N. Fr. Pr.«:

Asupra înbolnăvirei regelui Carol — scrie fôia vieneză — ni se comunică din izvor informat: Bôla Regelui a fost diagnosticată ca calcinare a arterelor. În timpul din urmă însă s'a mai adăogat și o afecțiune a creierilor, și acesta este care provocă îngrijiri! Bôla regelui este veche. Ea s'a manifestat întâi numai prin slăbiciune corporală și regele a întrebunțat cu mare succes timp de mai mulți ani băile din Ragaz. Medicul regelui Dr. Theodori fiind însă de părere, că băile din Ragaz nu sunt destul de puternice, de vro cinci ani i-a dat sfatul să mîrgă la Gastein. Aceste băi au avut un bun efect.

Înainte cu doi ani, regele trecând prin Viena se vedea, că e suferind. La întorcere se îndreptase în mod considerabil. Iarna următoare însă a fost nefavorabilă, ér vara proximă pierzând prin mörte pe fratele s'eu Leopold Hohenzollern, acesta l'a sgduit așa de mult pe rege, în cât nu și-a mai revenit. Din acest moment bôla a făcut progrese rapide. Regele deprins a fi în contact cu multe persoane, a trebuit să se limiteze în privința acesta; obișnuit a face primblări mari, a trebuit să evite orî ce sfortare. Numai la lucrările cu miniștrii și la primirea personalităților politice n'a renunțat. Dînic lucrăză și acum și nici un proiect nu se prezentă parlamentului fără a fi fost întâi cercetat de rege, discutat cu miniștrii de resort, provădut cu observațiuni marginale. Regele are, ce e drept, o natură foarte puternică, rezistență și energie mare, și pe acesta; se întemeiază speranța, că el se va recrea cu toate acestea nu se poate tăinu, că bôla este serioasă.

Din Bucuresci i-se depeșeză aceluiași diar cu data 16 Martie: *Starea sănătății regelui Carol este în toate privințele satisfăcătoare.* El lucrăză regulat cu miniștrii. Persoanele, cari au fost primite în timpul din urmă în audiență, spun că regele și-a redobădit elasticitatea anterioară. Fărechea regală va pleca la 23 Martie la Lugano. În călătoria lor se vor opri pentru câte-va zile la Viena și la Zürich. În suita regelui va fi colonelul Mavrcordat și medicul Theodori. Din cercurile curții transpiră, că împăratul Francisc Iosif a manifestat în timpul bôlei regelui cel mai viu interes și a cerut de repetite ori informațiuni directe telegrafice.

Față cu svoniriile colportate de diarele străine, »Conservatorul« de la 5/18 Martie scrie:

»Unele diare străine anunță, că starea sănătății M. S. Regelui s'ar fi agravat în ultimul timp.

Scirea acesta este cu desăvirșire eronată.

M. S. Regele e pe deplin restabilit de ușora indispoziție de care fusese atins, și starea sănătății Sale este din cele mai bune.

Izvorul scirilor alarmante, după cum vedem dintr'o depeșă a diariarului »B. H.«, a fost diarul jidovesc »Adevărul« din Bucuresci. Sâmbătă s'a ținut o adunare la care au participat mii de omeni. S'au pronunțat discursuri violente împotriva diarului »Adevărul« și »Dimineta«; s'a cântat imnul regal și s'a făcut manifestațiune pe stradă. În fața redacției »Adevărului« s'a făcut o manifestație ostilă spărgându-se ferestrele. Un număr al »Adevărului« a fost ars.

SCIRILE DILEI.

— 6 Martie v.

Noul ministru român la Viena. Cetim în »N. Fr. Pr.«: Ministrul român d-l Emil I. Ghica, care după o activitate de 15 ani în Viena părăsesce orașul nostru, va fi primit luni în 19 I. c. în audiență de adio de către împăratul. Urmășul d-lui Ghica la legațiunea din Viena este d-l Alexandru E. Lahovary, fost până acum ministru la Constantinopol și văr al lui I. Lahovary, ministru de externe, și al lui I. N. Lahovary ministru de domenii. Noul ministru la Viena are reputația de a fi unul din cei mai talentați diplomați români, care a dat multe dovești despre dibăcia și energia sa. Anul trecut între altele a isbutit a mijloci la Constantinopol iradeaua prin care se recunșce naționalitatea Românilor în Macedonia. Acesta a fost un succes extraordinar și fructul unor osteneți de ani de zile, îndreptate spre a asigura comunelor aromâne, școlilor și bisericilor acestora autonomia prin reprezentanți naționali. Acest succes a atras ura Grecilor și a dus la ruperea raporturilor între România și Grecia. D-l Lahovary, care ocupă postul din Constantinopol din Mai 1902, este în etate de 50 ani, căsătorit cu o Româncă și tată a șese fete și un băiat.

Alegerile pentru sinodul arhidieceșan. Eri s'a făcut în Brașov sub presiunea d-lui adv. Simeon Damian scrutiniul alegerii deputaților mirenî din tractul Brașovului: Din 24 comune aparținătoare acestui tract s'au prezentat bărbații de încredere din 23 comune, prezentând protocoale de alegere din comunele respective. Din comuna Bacifalunu s'a prezentat protocolul de alegere, deoarece în urma ivirii unor neînțelegeri între preotul acestei comune și între parochienii din Bacifalu, nu s'aputut ține sinod. Resultatul scrutiniului a fost următorul: D-l Dr. N. Vecerdea a întrunit 1275 voturi, d-l Arsenie Vlaicu 1242 voturi, d-l prof. Andrei Băresanu 936 voturi și d-l N. Sulica 365 voturi. Au fost prin urmare aleși deputați alesși pentru sinodul arhidieceșan în tractul Brașovului d-nii Dr. N. Vecerdea și A. Vlaicu.

După cum aflăm în tractul Sighișorei au fost aleși deputați mirenî d-nii Virgil Onișu și prof. V. Păcală, ér în tractul Treiscaului d-nii Dr. Iancu Meșianu și prof. N. Boodan.

Dela curtea regală română. Principele Ferdinand al României, cu prilejul petrecerii sale la Berlin, unde a reprezentat curtea regală și princiară la ceremonia nunții de argint a părechi imperiale germane și la căsătoria principelui Eitel Frid., a dus principelui moștenitor al Germaniei un frumos dar din partea Regelui Carol. Acest dar constă dintr'un superb serviciu de ceați în aur pentru 12 persoane. Cu același privilegiu Regele Carol a conferit marea cruce a ordinului »Steaua României« cu însemnele militare de pace principilor germani August Wilhelm, Oskar și Ioachim.

Principele Ferdinand a sosit Vineri la Bucuresci. În drumul s'eu spre Bucuresci principele Ferdinand a vizitat fabrica de tunuri Krupp din Essen, unde a examinat nouăle tunuri comandate de guvernul român. La gara din Bucuresci principele a fost primit de d-nii general Groza, colonel Gheorghiu și de protectul poliției Moruzzi.

Activitatea bandelor în Macedonia. În ultimele zile ale lui Februarie și primele ale lui Martie s'au petrecut următoarele incidente cu bandele din Macedonia. O luptă lângă Serbino, districtul Ciumbala, între o bandă bulgară, dér verho-vistă. Acesta din urmă a avut 12 morți și răniți. Lângă Mojdiviac în vilaetul Ueskub, o bandă bulgară a avut o încăerare cu crupele, cari au împraștiat'o. O bandă greacă de 100 de omeni, a atacat noaptea satul bulgar Komanic, în districtul Kastoria și a ucis un bărbat, a rănit o femeie, a dat foc la 6 case și a prădat un sat. — În urma intervenției Porței pe lângă guvernul grecesc, doi șefi de bandă cari se pregăteau să trecă în Macedonia au fost desarmați și arestați.

Avis. Tote damele și toți domni, cari și-au dat cuvântul, că voiesc să fie membri activi în secțiunea de cântări a Reuniunii noastre, sunt invitați să participe la o »Consultare«, care se va ține Marți în 7/20 Martie a. c. la orele 6 seara, în sala cea mare a gimnasiului nostru. Brașov, 3 Martie 1906. Dr. V. Saftu, vice-președinte.

Numire. D-l Fabiu Rezei, avocat în Lugos, a fost numit notar public regesc în acel oraș.

Comande de vapore române.—Din Londra se telegrafiază, că guvernul român a comandat în Anglia construirea a 8 vase pentru serviciul fluvial al Dunărei. Aceste vase vor fi armate cu tunuri și iușta lor pe oră va fi de 18 mile.

Mulțămă publică. Pentru sincerile manifestațiuni de compătimire, ce ni s'au făcut, precum și pentru multele semne de cămăre, arătate amintirii prea scumpului nostru tată, exprimăm cu această tuturor amicilor și cunoștințelor și cu deosebire prea onoratei Direcțiuni a Institutului de Credit și Economii »Albina«, cele mai profunde mulțămuri. *Petru, Iuliu și Hareți Nemeș.*

Recunoșterea calității de cetățean român a unei Ardele. Vineri s'a distribuit în Senat următorul proiect de lege: Art. 1. — »In virtutea art. 9 din constituție se recunoștește calitatea de cetățean română unei Maria Nistor (văduvă), română din Transilvania, domiciliată în comuna Alexandria, jud. Teleorman«. Casul acesta a rodus o lungă discuție între d-nii senatori în culoare. Acest cas se prezintă pentru prima oră în România; acum 14 ani mai fost un cas identic în Franța.

Dela Academia Română. Lună 6 Martie curent, la ora 1 jum. Academia Română, întrunită în sesiune generală, va începe ședința publică. D-l A. Naum va citi eseurile D-l N. Iorga va face o comunicare despre: Contribuții la istoria literaturii omâne din veacurile XVII și XVIII. — criitorii bisericesci.

Comisariatul expoziției naționale a luat dispoziția ca la intrarea în expoziție să se dea vizitatorilor odată cu bilețul de intrare de un leu și o medalie comemorativă gratuit.

Un dijar cu venite mari. Diarul »Figaro«, care apare la Paris în al 52-lea an, înd un dijar pe acțiuni, și-a ținut zilele acestea adunarea generală ordinară spre examina conturile și a repartisa beneficiile. S'au depus 5552 acțiuni, cari reuiau 338 votanți. Venitele totale în cursul anului de exercițiu 1905 au fost de 488,581 franci 61 cent. cu un beneficiu de 99,988 fr. 09 cent. Adunarea generală a ratat 22 franci pentru acțiune.

Intre Români cari au fost distinși la război pentru serviciile lor prestate cu căsunele epidemiei de »tiphus« în Sibiu, află, afară de d-l Dr. Cozmuța, d-nii medici asistanți subst. (Assistenzarstellvertreter) Dr. Leonida Domide și Dr. Ilie Impian (Câmpean), cari au primit diploma de recunoștință dela comandantul trupului 12. Un soldat de rând a primit ucea de argint. Predarea insigniilor a fost împreună cu mare ceremonie militară.

»Albina«

institut de credit și economii în Sibiu.

Raportul consiliului de administrație către adunarea generală ordinară din 24 Martie 1906.

Onorată adunare generală!

Relativ la gestiunea institutului nostru în anul expirat, ne luăm voie a raporta:

că, deși încurcăturile politice, cari de așteptate de băntue patria noastră, împiedicând ori-ce activitate mai intensivă pe terenul industrial și comercial, în anul expirat s'au potențat și cu toate că atât în privirea la escompt, cât și cu privire la împrumuturile hipotecare marele capital în capitală și din străinătate ne concușcă mai tare de cât ori când, grație cu deosebire recoltei bune de care s'a bucurat clientela noastră principală — țărănească — totuși ne-a succedat a realiza un modest progres în afacerile institutului.

Astfel: Depunerile spre fructificare au crescut cu corone 711.000. Escomptul și cambii cu corone 956.000. Împrumuturile hipotecare cu cor. 408.000. Creditele și cont curent cu cor. 275.000. Scrisurile fonciare cu corone 354.000; ér la profitul et avem un plus de cor. 17.000, față de anul precedent.

Din direcțiune ies după ordinea venimiei domnii Dr. Liviu Leményi și Stefan troia; de asemenea a expirat și mandatul membrilor comitetului de supraveghere.

Veți binevoi deci la rândul său alege în consiliul de administrație doi membri în comitetul de supraveghere cinci membri.

Acestea premise vă prezentăm tabloul comparativ al operațiunilor principale:

Depunerile: Cu finea anului 1904 erau la institut 6,371 depunerii în sumă de cor. 13.122,625-84. În cursul anului 1905 s'au mai făcut 2,119 depunerii în sumă de cor. 7.254,560-24. În anul 1905 s'au capitalizat interese cor. 569.284-72. Deci starea totală a fost de 8,490 depunerii în sumă de cor. 20.946,470-80. Din acestea s'au ridicat 1,857 depunerii în sumă de corone 7.113,093-95. Starea cu 31 Decembrie 1905 6,633 depunerii în sumă de c. 13.833,376-85, cu corone 710.751-01 și mai mult de cât în anul precedent.

Escomptul de cambii: Starea portofoliului cu finea anului 1904 era de 24,623 cambii în valoare de cor. 8.547,919-16. În cursul anului s'au mai escomtat 71,437 cambii în valoare de cor. 24.429,273-53. Starea totală a profitului a fost prin urmare de 96,060 cambii în valoare de corone 32.977,192-69. Din acestea s'au răscumpărat în decursul anului 67,822 cambii în valoare de cor. 23,473,193-85. Starea portofoliului cu finea anului 1905 de 28,238 cambii în valoare de cor. 9.503,998-84. Față de anul precedent mai mult cu corone 956,079-68.

Credit personal țărănesc: Starea lui cu finea anului 1904 era 11.635 obligațiuni în suma de corone 1.684,628-50. În cursul anului s'au mai acordat 1,469 obligațiuni de corone 334,800. Deci starea totală a fost 13,104 obligațiuni de corone 2,019,428-50. Din cari s'au răscumpărat și achitat 1,825 obligațiuni de cor. 338,495-10. Au rămas cu 31 Decembrie 1905 11,479 obligațiuni în sumă de corone 1,680,933-40; cu cor. 3,695-10 mai puțin de cât în anul precedent.

Împrumuturi hipotecare: Împrumuturile de ipotecă au stat la finea anului 1904 din 3,426 obligațiuni în suma de cor. 5.844,168-98. În anul 1905 s'au mai acordat 726 obligațiuni în suma de corone 1.314,700. A rezultat prin urmare un total de 4.152 obligațiuni în suma de corone 7.158,868-98. În cursul anului s'au achitat 662 obligațiuni de cor. 906,822-75 și au rămas în 31 Decembrie 1905 3,490 obligațiuni în suma de cor. 6.252,046-23; o creștere de corone 407,877-25 față de anul precedent.

Aceste pretensiuni sunt asigurate prin ipotecă de un aeral peste tot de 115,787 jugere 370 stânjini □ în valoare de cor. 23.739,283-52.

Credite cambiale cu acoperire hipotecară: Starea cu finea anului 1904 a fost de 826 împrumuturi în sumă de corone 1,868,679. În cursul anului s'au mai acordat 140 împrumuturi de corone 251.100. Deci starea totală a fost de 966 împrumuturi în sumă de corone 2.119.779. Din acestea s'au răscumpărat și achitat 85 împrumuturi de cor. 286,519, rămânând starea cu 31 Dec. 1905 881 împrumuturi în sumă de corone 1.833,260, față de anul precedent o reducere de cor. 35.419.

Credite de cont curent: Starea acestui ram a fost cu finea anului 1904 de k. 2.228,346-68. În cursul anului 1905 s'au mai acordat k. 2.070,098-14 făcându-se total de k. 4.298,444-82. Din cari s'au restituit k. 1.794,704 — rămânând cu finea anului 1905 k. 2.503,740-82 mai mult cu k. 275,394-14 față de anul precedent.

Împrumuturi pe efecte publice (lombard): Starea cu 31 Decembrie 1904 a fost de 95 împrumuturi de k. 64,299—. În cursul anului s'au mai dat 39 împrumuturi de k. 77,370 — rezultând un total de 134 împrumuturi de k. 141,669—. Din cari s'au achitat 30 împrumuturi de k. 43,726 — rămânând la finea anului 1905 104 împrumuturi de k. 97,643 — față de anul precedent mai mult cu k. 33,944—.

Scrisuri fonciare cu 5%: Cu 31 Decembrie 1904 au fost în circulațiune în valoare de k. 4.607,000—. Din acestea s'au sortat în cursul anului 1905 k. 446,000—. Rămân prin urmare cu 31 Decembrie 1905 în circulațiune k. 4.161,000—.

Scrisuri fonciare cu 4 1/2%: Cu 31 Decembrie 1904 au fost în circulațiune k. 700,000—. În cursul anului 1905 s'au emis k. 800,000—. Deci starea totală la finea anului 1905 a fost k. 1.500.000.

(Va urma.)

Catastrofa dela Courrières.

Contribuirile pentru văduvele și orfanii victimelor se urmăz în măsură mare. Pe lista sindicatului pressei s'au semnat în câteva zile o jumătate de milion de franci. Diarul »Figaro« singur a colectat în 4 zile 116.000 franci.

Despre echipa germană din Westfalia chemată de compania societăților de cărbuni din Franța toate foile scriu cu admirație.

Westfalienii — scrie »F-o« au sosit luni la 5 p. m. la gara Billy-Montigny, vecină cu mina nr. 2. Ei au fost conduși imediat la această mină. Salvatorii aparțin companiei westfaliene »Hibernia«. Dece din ei veniau din Scharmook, opt din Gelsenkirchen. Sunt cu totul 18, toți de un aspect robust, îmbrăcați și echipați militarăsc. Ei sunt comandați de căpitanul Kopp.

Un reprezentant al companiei îi însoțesc dela gară până la mină. Inginerul Weiss îi primesce și prezintă colegilor săi pe căpitanul Kopp. Apoi inginerul Weiss întreabă pe nemțesc:

— Când vreți să începeți, căpitane?

— Imediat, domnule.

Salvatorii »Hiberniei« pornesc cu sine tot materialul de operațiuni. Într-o clipă, echipa este gata, omeni îmbrăcați cu casce și cu saci de oxigen, atârnați la piept și la spate. Aceste aparate respiratoare sunt invenție germană. Principiul aparatului e simplu. El consistă în a permite omului de a duce cu sine oxigenul necesar pentru respirație, închis — sub presiune — în butelii de volum mic. Un »detentor de presiune« aduce gazul la presiunea atmosferică. Căile respiratoare ale omului sunt apărute de o mască, care le izolază de aerul viciat și le pune în comunicațiune cu oxigenul din butelii.

Unul din organele esențiale ale aparatului este regeneratorul de aer. Aerul expirat conține încă o proporțiune foarte elevată de oxigen; ar fi deci o risipă, a-l elimina mai ales că pentru a asigura salvatorului o respirațiune pe timp mai îndelungat, ar trebui să-i pui în spate o proviziune de oxigen considerabilă, grea și încurcătoare. Regeneratorul de aer, străbătut de aerul expirat, îl va debarasa de acidul carbonic și îl va preface în aer respirabil. Inzestrat cu acest aparat, omul poate să se miște și lucreze fără a fi primedit timp de două ore în mijlocul infecțiunii celei mai mari.

Cele 2 echipe ale căpitanului Kopp sunt gata. Una din ele ocupă loc cu șeful în berlina, ce așteaptă la oficiul puțului. Doi ingineri ai minelor și un medic provădit cu baloane de oxigen și de o mică farmacie, se instalează de asemenea acolo și apoi se face descensiunea.

Sunt orele șese. Călăuzită de ingineri echipa se orientează în fundul minei și aflând direcțiunea, ea se avansază de-a dreptul spre măcelăria oribilă. Cadavre de cai și de omeni umplu galeriile. Unii culg morții și îi așază în rând pe lângă păreți, ceilalți îi pun pe țărni demontabile aduse cu sine și îi transportă la acroșagiu de unde sunt scoși la lumină.

Acastă primă explorațiune a condus pe salvatori la un kilometru dela intrarea puțului. Este miezul nopții. Ei se întorc după o muncă neîntreruptă de șese ore și sunt înlocuiți de a doua echipă, care va continua cu aceeași întrepiditate liniștită munca grozavă până dimineața la cinci. La această oră se duc la odihnă. Ei au scos un număr mare de cadavre, dintre cari 26 au fost transportate la depositul mortuar din Billy. Toate cadavrele sunt într-o stare de decompoziție înaintată, însă nu sunt desfigurate; 19 se pot recunoște imediat, ceilalți se transportă la depositul din Mericourt.

În cursul zilei echipele căpitanului Kopp lucrează mereu. Curagiul și tăria acestor omeni ne-a pus pe toți în uimire.

Domicilierea supușilor străini în Ungaria.

— Urmare. —

5. În sensul §-lui 4. din instrucțiunea pentru executarea legii, străinii se împart în 2 categorii, anume: străini cari se așază aici numai în trecut și străini, cari locuiesc aici permanent.

Ca străini locuitori numai în trecut se consideră aceia, cari fără a avea intenția de a se așază aici cu locuința permanentă, vin la noi în țară pentru distracție, pentru vizitarea cuiva, recreație, cură, la rude, pentru a munci, sau în vre-o afacere pe timp mai scurt.

Acei străini cari voesc a se așază permanent cu locuința în țară la noi, sau cari doresc a petrece aici timp mai îndelungat și nedeterminat, decât și-au declarat această intenție în termen de 15 zile, socotite dela sosirea lor în comună, sau decât se poate constata această intenție a lor prin aceea, că în vre-un oraș sau în vre-o comună au închiriat locuința permanentă, că au ocupațiune regulată, lucră vre-o anumită meserie sau poartă neguțătoria, că au primit pe timp mai îndelungat vre un oficiu, vre-o muncă sau vre-un serviciu, sau că au acceptat vre-o întreprindere mai durătoare sau și-au aranjat vre-o economie proprie și căsnicie regulată, scurt decât din modul lor de viață, din ocupațiunea lor statornică și din activitatea lor se poate deduce, că au intențiune de a se așază și de a petrece permanent aici în țară — tunci toți acești străini se consideră ca străini cari locuiesc permanent aici.

Acastă intenție se presupune și atunci când un străin petrece într-o comună peste trei luni de zile.

6. Acei străini, cari voesc a se așază, a locui permanent aici, trebuie să-și anunțe intenția lor în comunele mici și mari la notariul comunal, în Brașov la căpitanul poliției de graniță totdeauna în termen de 15 zile socotite dela sosirea în comună. La anunțare trebuie să-și documenteze identitatea precum și statul cărui aparțin, toate acestea în mod acceptabil, de regulă cu documente sau prin martori demni de credință. Decă autoritatea polițiană află de lipsa, atunci dăna în sensul §-lui 15 din instrucțiune îl mai poate sili, să justifice și aceea, că la care comune aparține, ce purtare morală au avut până aici și pentru toate acestea îi poate pretinde atestate autentice dela autoritățile competente. Mai departe autoritatea polițiană poate pretinde, ca respectivul străin să dovedească în mod corespunzător, că e în stare a se susține pe sine și familia sa adecă să dovedească că dispune de mijlocele necesare materiale, ca să poată trăi în comună în care s'a așezat cu locuința, fără ca să cadă în sarcina comunei.

(Va urma.)

NECROLOG. Inconsolații Ioan și Elena I. Popea cu fiii lor: Ionel, Tiberiu, Pompiliu, Mariu: cum și familiile Broția, Panțu, Belu, Barbu, Sasu, Gologan și Steriu, cu profundă durere anunță moartea prea iubită lor: mamă, mamă mare, soră, mătușă, verișoră și cuscă Bița I. Popea, în etate de 62 ani, încetată din viață după lungi suferințe, astăzi ora 1 p. m. și vă rogă să binevoiți a asista la ceremonia funebă Joi, 2 Martie c. orele 3 p. m. la domiciliul decedatei Bulevardul Cuza 71. Serviciul funebru se va oficia la Biserica Sfinții Apostoli Petru și Pavel, de unde cortegiul va pleca la cimitirul Sf. Constantin

Braila, 1 Martie 1906.

ULTIME SCIRI.

Gareii-mari, 19 Martie. Nou numitul solgăbirău Dr. Breban (român) a fost bătut într-o cafenea de aici de cătră o cetă de funcționari aderenți ai rezistenței. Cafeneaua s'a închis și contra atentatorilor s'a pornit cercetare severă.

București, 19 Martie. La adunarea generală a creditului fonciar rural s'au produs conflicte și îmbrănceli. Intre cei loviți se ăice că ar fi și M. Gr. Cantacuzino, L. Elefterescu, căpitanul Urziceanu și alții. Consiliul de administrație i-s'a votat desărcinarea. Ședința s'a suspendat până a doua zi.

Paris, 19 Martie. Din Lens se anunță, că o miie de greviști au defilat cu 3 drapele roșii pe dinaintea mormintelor victimelor. S'au rostit discursuri violente.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.

Redactor responsabil: Traian H. Pop

Corsete

— cele mai bune și moderne —

la B. Goldstein, Brașov strada Vămei 12.

CASA cea mare și mică Șirul Cetățuei | Schossbergzeile | nr. 3,

împreună cu curte și grădină în marime de 4100 □ metri sunt **de vânzare**, în total cu suma de 56,000 Coróne. séu împărțite în părțile cu prețul de 13,000 cor. respective 16,000, 24,000, séu 40,000 cor., din cauza strămutării, până în 1 Aprilie 1906.

Condiții de plată foarte favorabile. Datorie intabulată de 10,000 cor. póte rămânea asupra cumpărătorului.

Informații mai de aproape se pot lua dela proprietarul **Dr. JULIUS ORENDI** avocat, Șirul Cetățuei Nr. 3.

Cursul la bursa din Viena.

Din 18 Martie n. 1906.

Renta ung. de aur 4%	112.70
Renta de coróne ung. 4%	94.60
Impr. cáil. fer. ung. în aur 3 1/2%	85.35
Impr. cáil. fer. ung. în argint 4%	95.30
Bonuri rurale croate-slavone	94.—
Impr. ung. cu premii	214.50
Losuri pentru reg. Tisei și Seghedin	158.75
Renta de hârtie austr. 4 2/10	99.45
Renta de argint austr. 4 2/10	99.35
Renta de aur austr. 4%	117.85
Renta de coróne austr. 4%	99.60
Bonuri rurale ungare 3 1/2%	90.60
Losuri din 1860	157.50
Acții de-ale Băncei austro-ungară	160.34
Acții de-ale Băncei ung. de credit	790.25
Acții de-ale Băncei austr. de credit	670.75
Napoleonori	19.13
Mărci imperiale germane	117.45
London vista	240.45
Paris vista	95.67 1/2
Note italiene	95.67 1/2

Cursul pieței Brașov

Din 19 Martie n. 1906.

Bancnote rom. Cump.	18.90	Vënd.	18.94
Argint român	18.86	"	18.88
Napoleonori	19.06	"	19.13
Galbeni	11.20	"	11.40
Mărci germane	117.20	"	117.30
Lire turcesci	21.50	"	21.65
Scris. fonc. Albine 5%	101.—	"	102.—
Ruble Rusesci	2.53	"	2.58

Dela „Tipografia și Librăria“

A. MUREȘIANU, Brașov

se pot procura următoarele cărți

(La cărțile aici înșirate este a se mai adange pe lângă portul postal arătat, încă 25 bani pentru recomandație.)

Tragedia Calvarului de abat Henry Bolo traducere în românește de membrii soc. de lect. „Inocențiu M. Clain“ din (Blașiu. Prețul 2 cor. pentru România 3 lei plus 20 b. porto).

Nopti de érná novele pentru popor, de George Simu. Conține novele cu tendințe morale. Form. 4° 250 pag. Prețul cor. 1.20 (cu posta cor. 1.30)

Opșaguri, cât oioplițe, cât pilite și la lume împărțite, de I. P. Reteganul. Vre-o 60 de poezii glumețe. Pr. 80 b. (+ p. 10 b.)

Schite din Italia de Teodor Bulc. prețul 2 cor. (+ 20 b. porto).

Amintiri din Grecia de Teodor Bulc; prețul cor. 1.20 (plus 10 b. porto).

Poesii populare despre Avram Iancu adunate și publicate de Simeon Fl Marian. Prețul 1 cor. (+ 10 b. porto)

Cel mai ieftin isvor de cumpărare!

Cumpărare de ocazie!

În urma cumpărăturilor avantagióse ce am făcut, recomandăm On. public tóte mărfurile nóstre. Ne rugăm a se convinge în persónă despre ieftinătate și bunătate.

Cu distinsă stimă: **Karácsonyi Kiss M. și Velits** Strada Vămei nr. 6, la Crucea albă.

Musa omeșand, poezii populare din jurul Násudului, culese de Iuliu Bognariv. Prețul 50 b. (cu posta 56 b.)

Teoria dramei cu un tróctat introductiv despre frumos și artă de prof. Dr. Iosif Blaga. Prețul coróne 3.60 (plus 30 b. porto.)

Tribly, roman în românește de Afn dela Tuscis. Prețul 2 cor plus 20 bani porto.

„Considerațiuni istorice asupra asociatunii popórelor și aplicațiunile lor la națiunea nóstră“ de Ioan Clinciu profesor la Bucurescf. Prețul 2 cor. (+ 10 bani porto.)

Cartea Săténului, novele de Em. Párdeanu cor. 1 (pl. 5 b. por.)

„In veltóre“ novele și impresii de Vlăduță, cor. 1-25 (porto 10 b.)

„Amicul tinerimei“, Anul I. fôia de cunoscințe folositoare de prof. I. Moisil-legat în părăți tari costă 5 cor. (por. 20 b.)

Povestea despre prințul Ahmed al Kamel séu Pribeagul îndrăgostit Tradusă de Dr. T. Prețul 60 b. (+ 6 b. porto.)

Buchetul, culegere de cântări bétrănesci și naționale de I. Pop Reteganul. Prețul 50 b. (cu porto 56 b.)

Logodnica contelui Stuart, povestire din viața Românilor bihoreni, de L. Rudow-Suciu. 148 pag. 8°. Prețul. 1 cor. (+ 10 b. porto.)

125 chivituri de cari strigă feciorii în joc, de I. P. Reteganul, Pr. 24 b. cu porto 30 b.

Cărți literare apărute din editia „Luceafărul“.

Ioan Agrbiceanu „De la țără“ prețul 1 cor. 50 bani, plus 20 bani porto, pentru România 2 lei, porto 40 bani.

Ioan Ciocrlan „Tratul nostru“ 1 cor. 50 bani. 20 bani porto, pentru România 2 lei, 40 bani porto.

Octavian Goga „Poesii“ à 2 coróne, pentru România 2.50 lei. Tipărită pe hârtie mai fină 3 cor., pentru România 3 lei 50 bani. plus porto pentru aici în țără 20 bani, pentru România 40 bani.

Alexandru Ciura „Icône“ prețul 1 cor. 20 bani, porto 20 bani, pentru România 1.60 lei, porto 40 bani.

„Ramuri“ de Z. Bársan. Editura „Luceafărului“ Pagini 154. Prețul 2 cor.

Nuvele de Maxim Gorki, traduse de H. P. Petrescu Pag. 112. Prețul 1 cor.

Dece nuvele de ale renumitului scriitor rus traduse pe românește cu mult succes.

A V I S!

Ca semn inbucurător al interesului ce a început subit a se manifesta pentru industria indigenă mai mulți Domni comercianți din Brașov, precum și particulari sau interesat de

Stofele bărbătesci de vară, care se pot spăla

ce se fabrică aici.

Spre a evita neînțelegerile și eventualele abuzuri, avem onórea a comunica prin făcesta, că în piața din Brașov firma

DEPNER, ROTH și WESTEMEAN

Strada Vămei nr. 3,

este aceea, care de ani de zile ține acele produse ale nóstre, ér din anul trecut au fost însărcinată cu vânđarea exclusivă a lor, și de acam începând încă va avea exclusiva vânđare a stofelor nóstre bărbătesci de spălat.

Observăm însă espres că acesta nu se referă la alte articole ale nóstre.

Első Szrkely Szóvgyár Sepsiszentgyörgy,
Prima fabrică de țesături Secuiască.

PUBLICAȚIUNE.

Locul de cosit numit „Lapiaș“, care formeză proprietatea clerului „Franciscan din Brașov“, se dă în aréndă din 24 Aprilie a. c. acelaia, care va oferi mai mult.

Despre cea ce se încunoscinteză prin acesta Onorații aréndători.

Brașov, în 3 Martie 1906.

P. Lakatos Kornél,

ca șof.

Strada Sft. Ioan nr. 19.

3—10.2306.

Piela delicată a copilului are

trebuintă de îngrijire deosebită. Crețele pielei la gât și picioare trebuie spălate, bine șterse și pudrate în fie-care zi.

Pudra Actina de Cologne

va folosi o mamă cu grijă pentru copilul ei. Are efect antiseptic, la încrețeturile pielei nu se face golomos și recorește pielea.

Recomandată de medic.

Prețul K. 1-50 b. La farmacia lui ED. KUGLER.

Brașov.

Reprezentant general AL. GISCHNER farmacist,

2—12. Wien, II. Pazmanitengasse 19.

Unde se mănâncă bine și se béu VINURI curate

de Mediaș BERE de Pilsen „Urquell“ prospétă dela cep în fie-care zi? La

Restaurantul Schwarzburg în Brașov, Str. Spitalului nr. 20.

De o cercetare numerosă se rógă

C. R. GLIGORE CRISTEA,

176—0

conducătorul restaurantului.

Lecții de Pian

dă acasă și afară de casă o DAMĂ foarte specialistă. Informații se pot lua în localul „Reuniunii industriale“ (Gewerbeverein) Bulevardul „Rudolf“ nr. 7. b—12.2305.

Se caută ACHISITORI

pentru un institut de asigurare, introdus bine.

Oferte în scris sub „Solid“, a se adresa la administrația „Gazetei.“

3—3.2301.

DROGUERIE LANG & THEIL

Brașov, Strada Porți 36.

Mare deposit:

de specialități medicamentóse indigene și din streinătate:

Săpunuri, Parfumerii, Pudre, Crețe me, Vinuri medicamentóse. Cial, Rum, Cognac și Esențe de licoruri.

Bandaje și articole pentru cautarea bolnavilor. Specialități de gumă etc. et.

4—10.2303.

ANUNCIURI

(insertiuni și recl.)

sunt a se adresa subscrierei administrațiunii. În cazul publicării unui anunciu mai mult se odată se face scădemént, care crește cu cât publicarea se face mai de multe-ori.

Admi istr. „Gazetei Trans.“

Catifea italiană, pentru costume de școlă foarte practice.

Atențiune se cuvine Pardesiul nostru, sezon de Primăvara „Gentry“ à Cor. 24.—, foarte elegant, ieftin și bun.

Atențiune merită stofele de bărbați moderne, indigene așa numite „Gácsér“, fiind că sunt fabricate numai din lână curată.

Atențiune mare dăm cu deosebire la lucrarea hainelor gata ale nóstre, pentru bărbați, costume de băeți și copii, fiind lucrate din stofele cele mai bune și mărunțisuri (zugehör).

Atențiune aducem Onor. nóstre clientele prin purtare și serviciu solid.

Cu tótă stima

Depner, Roth & Westemean

Edificiu casei de economii Strada Vămii 3.

Asortment bogat de Veste moderne.

La comandă este de ajuns arătarea etichetelor și lățimea peptului.

Mostre de stofe și haine se trimite la cerere și în provincie